

Laura Maaskant

LEEF!

Tweede editie

 ten have

Inhoud

Wat ik vooraf wil zeggen	17
Deel een	21
Deel twee	III
Wat ik nog wil melden	215
Naschrift	223
Interview in dagblad <i>Trouw</i>	239
Dubbelinterview met Laura Maaskant en Bert Keizer in tijdschrift <i>GezondNu</i>	245
Dankwoord	259
Muziek beluisteren	263

Wat ik vooraf wil zeggen

'I want so much to open your eyes. 'Cause I need you
to look into mine. Tell me that you'll open your eyes.'

Snow Patrol (Open Your Eyes)

Hier begint mijn boek. Het is het slotstuk van een lange zoektocht naar geluk en naar de essentie van het leven. Uiteindelijk besepte ik dat er niet zoiets bestaat als een zoektocht naar het nu, want al zoekende loop je het nu voorbij. Het geluk en de essentie van het leven die ik in het verleden voelde, probeerde ik de afgelopen jaren angstvallig te evenaren, vast te houden. Ik werd er niet bepaald gelukkiger op. Maar dit streven bracht me waar ik nu ben, naar wie ik nu mag zijn.

Ik heb lang gearzeld om mijn ervaringen te delen met anderen – het voelde voor mij als een grote stap. Ik geef mijn eigen leven en dat van mijn naasten bloot, maar ik realiseerde me op een gegeven moment dat dit niet alleen mijn zoektocht is. In feite zijn alle mensen op zoek naar de es-

sentie van het leven. Ook ik was lange tijd zoekende. Nu ik ziek ben, ervaar ik dat ik de essentie in haar puurste vorm kan vinden. Iedereen kan dat, omdat de essentie altijd te vinden is ín jezelf. In mijn eigen ervaringen met het leven, de dood, met ziek zijn en gezond zijn, liggen waardevolle lessen voor anderen, ongeacht hun omstandigheden.

Voordat ik ziek werd, gaf het leven mij alles wat ik nodig had. Ik was vijftien, ik had mijn hele leven nog voor me. Ik droomde over de toekomst. Net toen alles op zijn plaats leek te vallen, bleek dat mijn leven slechts een voorbereiding was geweest op wat zou komen. Toen ik dacht dat ik niet gelukkiger kon zijn dan ik was, en dacht dat ik al iets meer begreep van het leven, gebeurde er iets, waarvan ik nooit had kunnen weten dat het zou komen. Nooit had kunnen weten dat het me zoveel meer zou geven. Als een donderslag bij heldere hemel werd ik op mijn vijftiende ernstig ziek. Een tumor ter grootte van een mannavuist groeide vanuit mijn vierde rib richting mijn luchtpijp. Het mesenchymaal chondrosarcoom, de naam van de kwaadaardige tumor die in mij groeide, bleek moeilijk te behandelen. Maar na vele behandelingen leek het goed te gaan. Door alles wat er in die tijd gebeurd is, kan ik nu ten volle van het moment genieten. Ja hoor, het verleden, de maanden dat ik ernstig ziek was, zijn heel belangrijk geweest, omdat ik veel dingen geleerd heb die me nu verder helpen.

Ik neem je dan ook mee naar het verleden, en beschrijf mijn groeiproces op weg naar het heden. Wat ik lange tijd niet voelde, namelijk dat het leven goed is zoals het is, weet en voel ik nu. Het leven, hoe moeilijk soms ook, is altijd goed zoals het is.

Leef!, de titel van mijn boek, slaat op mijn leven van de

afgelopen vijf jaar. Het beschrijft mijn leven van mijn vijftiende tot en met mijn twintigste. Sinds april 2013 weet ik dat er uitzaaiingen zijn in mijn beide longen. Ik zal niet meer beter worden. Een prognose is moeilijk te geven. De tumoren lijken niet hard te groeien, maar niemand weet wanneer ik zal overlijden. Op die ene dag, toen ik te horen kreeg dat ik uitgezaaide kanker had, werd alles anders. Nooit meer een toekomst. Maar het is niet langer erg. Mijn leven veranderde uiteindelijk in iets belangrijks. Het leven werd intens, inspirerend en heel waardevol. Doordat het leven zoveel waardevoller werd en nog steeds is, pompt mijn hart niet alleen maar bloed door mijn aderen. Nee, mijn hart pompt pure levendigheid door mijn lichaam heen, een bepaalde energie die ik elke dag voel. Elke dag is namelijk bijzonder: er is maar één dag, deze dag, in dit moment. Het leven is zó waardevol. Ik neem je graag mee in mijn wereld. Mijn wereld, waarin ik belangrijke dingen leerde van alles wat ik heb meegemaakt.

Dit boek is een verslag van mijn leven zoals het de afgelopen tijd was. Mijn persoonlijke bevindingen zijn tegelijkertijd universeel, net als mijn gedachten over groei, over in het nu leven en over positieve dingen uit een ervaring halen. Ik denk dat iedereen verlangt naar de puurste vorm van liefde en licht. Iedereen verlangt weleens naar een gevoel van thuis zijn, thuiskomen. Ik heb in dit boek geprobeerd alle positieve dingen die de kanker mij nog altijd geeft te benoemen. Worstelen en niet gelukkig zijn waren destijds een belangrijk onderdeel van het proces, maar nóg belangrijker blijkt te zijn dat wat overblijft: een licht aan de horizon. Ik leerde lessen, net zoals jij die leert in je leven. Sommige lessen waren duur, andere lagen zomaar voor het oprapen. Belangrijk is om niet te kijken naar wat iets gekost heeft, maar

om te kijken naar de opbrengst: dat wat overblijft. Dat wat overblijft is een prachtige ervaring, waar je elke dag inspiratie uit kunt halen.

Ik vind het fijn dat ik dit boek achterlaat als ik er niet meer ben. In die zin is het een nalatenschap. Toch is het boek niet alleen voor later, maar ook voor nu. Het schrijven gaf mij de mogelijkheid om van een zekere afstand naar mijn eigen leven te kijken. Ik zag verbanden en raakte geïnspireerd door de vele mooie mensen die ik om mij heen heb. Ik kreeg gelukkig de tijd om dit levenswerk af te maken.

Mijn verhaal zal misschien niet altijd te volgen zijn en dat is prima. Doe ermee wat je kunt en wilt. Alles is goed. Alles in het hier en nu is goed. Mijn leven is sinds ik kanker heb nooit meer hetzelfde geweest. Het wordt ook nooit meer hetzelfde. Ik wil nooit meer hetzelfde. Ik straal nu. Het besef van het eindige van dit leven, maar het oneindige van hét Leven, zorgt ervoor dat ik straal. Dat geeft mij vrijheid.

Het enige wat mij rest, is om te stralen en voluit te leven, te genieten. Mijn advies aan jou is: LEEF!

Maart 2014

1

'And I'm calling you, dreamer. Don't you ever wake up.'
Dinand Woesthoff (Dreamer)

In juni 2009 heb ik een droom. Op de een of andere manier kan ik me de droom herinneren wanneer ik 's ochtends wakker word. In mijn droom loop ik met mijn vriendin Dorien de trap op van de beste kapper in mijn woonplaats. Ik kan moeilijk lopen en ik houd mij vast aan de trapleuning, om niet te vallen. Dorien loopt naast mij en ondersteunt mij. Het is gezellig in mijn droom, we praten honderduit over kapsels, haar en verfkleuren. Daarna komen we in de kapsalon, waar mijn lange, blonde lokken worden afgeknipt. Daarvoor in de plaats komt een kort kapsel. Ik kijk mezelf aan in de spiegel en zie mijn korte haar. Het staat pittig en ik ben mooi. Toch loopt er een traan over mijn wangen. Ook Dorien huilt. We weten allebei dat dit geen leuke metamorfose is. In mijn droom praten we niet over chemokuren, maar ik weet dat Dorien en ik bij de kap-

per zitten, omdat mijn haar door een chemokuur in razend tempo uitvalt. Het kort knippen van mijn haar is iets wat wij samen wilden doen, voordat ik helemaal kaal zou zijn. Nadat de tranen zijn gedroogd en ik mij realiseer dat ik ernstig ziek ben, word ik wakker.

In de zomervakantie van datzelfde jaar geniet ik van de zon, van vriendinnen en van de vrijheid om niet naar school te hoeven. Verder heb ik een vakantiebaantje, bij de bibliotheek van mijn middelbare school, waar ik overdag werk. Eigenlijk precies zoals een normale zomervakantie van iemand van mijn leeftijd eruitziet. Ik had net de onderbouw van het vwo afgesloten. Voor de bovenbouw had ik een uitdagend profiel gekozen: Spaans en economie, naast mijn culturele vakkenpakket. Ik had zin in de extra uitdaging van de onbekende vakken, want de onderbouw was mij gemakkelijk afgegaan. Als een gezonde, stralende jonge vrouw zag ik de toekomst vol vertrouwen tegemoet.

Het moet 's ochtends vroeg in juli zijn geweest, voordat ik naar mijn vakantiewerk ging. Ik stond naakt voor de spiegel in de badkamer, ik was klaar om onder de douche te stappen, toen me een kleine verdikking ter hoogte van mijn linkerborst opviel. Ik keek er nog eens naar en voelde onder beide oksels. Inderdaad, de linkerkant was iets dikker, maar ik kon verder niets voelen. Ik stapte onder de douche, vergat de verdikking en beleefde zo nog drie onbezorgde vakantie weken. Toen de verdikking me na drie weken opnieuw opviel, voelde ik nog eens goed. Deze keer voelde ik wél iets vreemds, namelijk een keiharde bobbel onder mijn oksel. Ik liet het mama zien en ging voor de zekerheid naar de huisarts. Die dacht dat er waarschijnlijk niets aan de hand zou zijn, maar om alles uit te sluiten wilde zij

toch verder onderzoek doen. Ik liet röntgenfoto's maken en zou naar aanleiding daarvan een paar weken later een consult hebben bij dokter Ten Berge. In de tussentijd ging mijn vakantie door. Wie denkt er nou aan kanker op haar vijftiende?

Wanneer we eind augustus op een vrijdag eindelijk terechtkunnen bij de chirurg, is de bult beter voelbaar. Mama en ik gaan samen naar het ziekenhuis. Het is er rustig, alsof er in de zomervakantie minder mensen ziek zijn. We zitten in de wachtkamer, tot we worden opgeroepen en daarna wachten we in de behandelkamer totdat dokter Ten Berge binnenkomt. Dokter Ten Berge en ik hebben elkaar al vaker gezien. Toen ik acht jaar was, had ik mijn arm gebroken en na wat complicaties had hij me geopereerd aan een beknelde zenuw. Ik vond hem maar eng. Hij kon zo onverwacht binnenkomen als mama en ik in de behandelkamer wachtten op zijn komst. Hij klopte altijd één keer en trok dan zonder het antwoord af te wachten de deur open.

Net als vroeger klopt hij kort op de deur en doet de deur meteen open. Hij is niets veranderd, hooguit wat ouder geworden. Hij herkent mij niet. De laatste keer dat we elkaar zagen, moet ongeveer zes jaar geleden zijn geweest. Ik vertel dat ik een bult onder mijn linkeroksel heb, dat ik niet weet sinds wanneer precies en dat er geen aanleiding is om ervan uit te gaan dat het een blessure of iets dergelijks is.

‘Laat maar zien,’ zegt dokter Ten Berge.

‘Moet ik mijn bh uitdoen?’ Ik kijk mama aan.

‘Ja natuurlijk, anders kan ik toch niets zien,’ zegt hij geïrriteerd. Ik weet opeens weer waarom ik als kind altijd zo zenuwachtig van hem werd. Hij voelt aan de bult onder mijn oksel, volgt met zijn handen de loop van mijn ribben van-

af mijn ruggenmerg tot voor mijn borsten. Ik voel me ongemakkelijk. Nadat hij de linkerkant heeft bevoeld, vergelijkt hij die met de rechterkant. Het onderzoek duurt zo'n tien minuten, tien lange, zwijgzame minuten. Mijn preutsheid zou de maanden daarna volledig verdwijnen. Het aantal keer dat ik mijn bh uit moet doen bij artsen is niet meer te tellen.

'Op de röntgenfoto's kan ik niet goed zien wat deze bult is. We maken een echo en kijken dan verder.'

'Wanneer is dat mogelijk?' vraagt mama.

'Zo snel mogelijk, ik wil weten wat dit is. Komende maandag kun je een echo laten maken.'

Na het weekend rijd ik weer met mama naar het ziekenhuis. Het is er opnieuw rustig. Ik loop alleen naar de echokamer en doe – nog steeds ongemakkelijk – mijn bh uit. De assistente wijst me waar ik moet gaan liggen en zegt dat de echoscopist zo zal komen. Ze pakt een handdoek en legt die over mijn borsten. Daar lig je dan, denk ik. De echoscopist komt binnen en begint met het onderzoek. Hij smeert gel om de bult onder mijn oksel en zet daar een klein apparaatje op, waar hij echo's mee maakt. Na vijf minuten stilte en vele echo's, heb ik genoeg moed verzameld.

'Ziet het er goed uit?' vraag ik. Ik weet niet wat ik anders kan vragen. Ik wil ook niet vragen of het er slecht uitziet, bang voor zijn antwoord.

'Ik kan op dit moment nog niets zeggen. Zou je in de wachtkamer willen wachten?' vraagt hij neutraal wanneer hij zijn spullen weer heeft opgeruimd. Hij geeft me een handdoek om de gel van mijn borst te halen en loopt weg. Als ik mama weer zie in de wachtkamer en zeg dat we nog even moeten wachten, zie ik haar schrikken. Een paar mi-

nuten later worden we geroepen door een aardige verpleegkundige. Ze zegt dat er even nieuwe röntgenfoto's gemaakt moeten worden, omdat de radiologen alles in mijn borstkas willen bekijken. De onderzoeken die daarvoor al zijn geweest, zijn niet voldoende recent. Kort daarna verschijnt ze nogmaals.

‘We willen ook graag een CT-scan en een MRI-scan maken. Morgen hebben we een plek voor je vrijgemaakt in het schema, we zien je dan.’

Mama probeert door te vragen naar het waarom van al deze onderzoeken, maar de verpleegkundige zegt dat ze nog niets kan zeggen omdat er nog geen definitieve uitslagen zijn. Ik krijg een naar gevoel. Hoezo moet er morgen nog een scan worden gemaakt? We maken de afspraak bij de secretaresse. Woorden komen niet in mij op. Mama en ik lopen ieder in onze eigen gedachten verzonken gearmd naar de auto. Ik voel me vreemd. Er is iets gaande. Mijn ouders zijn gescheiden en die avond brengt mama mij naar papa, omdat ik de dag daarna met papa naar het ziekenhuis zal gaan. Er wordt zowel een CT als een MRI gemaakt. En er ligt een briefje van dokter Ten Berge bij de secretaresse van de balie radiologie. Of wij de volgende dag tijd hebben voor een consult over de uitslag.

Damn, weer blijkt uit alles dat dit ernstig en serieus is. Maar wat is er aan de hand? En hoe verder? Het zijn vragen waar we nog geen antwoord op weten en waar we geen invulling aan geven. Na alle onderzoeken loopt ook papa zwijgend met mij de afdeling af.

Op woensdag gaan mama en ik weer naar het ziekenhuis. We melden ons bij de balie en de secretaresse roept dokter Ten Berge op van zijn dienst op de spoedafdeling. Hij

heeft speciaal voor mij tijd gemaakt in zijn schema, omdat zijn spreekuur pas een paar dagen later zou zijn. Wanneer hij arriveert, zitten mama en ik al in de behandelkamer. Het klopje op de deur klinkt vandaag anders, menselijker. Hij komt rustig binnen en vraagt of we iets willen drinken. We schudden van nee, we hoeven niets te drinken. Het is alsof mijn mond en mijn keel tegelijkertijd dichtzitten. Hij gaat niet, zoals gebruikelijk, achter zijn bureau zitten, maar neemt plaats op de behandeltafel, dicht bij waar wij zitten.

‘Om maar meteen met de deur in huis te vallen,’ begint dokter Ten Berge, ‘er is een grote schaduw te zien bij je vierde rib op de foto’s die zijn gemaakt. Dat is hoogstwaarschijnlijk een tumor. Ik heb voor morgen een afspraak voor je gemaakt bij de afdeling Kinderoncologie in het ziekenhuis in Groningen. Daar kun je meteen terecht.’

‘Oncologie? Ja, dat is goed, daar gaan we morgen heen. Kun je al wat meer vertellen?’ Mama huilt.

‘De tumor groeit vanuit je vierde rib naar binnen, je longen in. Ik weet niet of de tumor kwaad- of goedaardig is. Daar zullen verdere onderzoeken voor nodig zijn, daarom verwijs ik je door naar de afdeling Oncologie.’

Hij noemt de naam van een of ander sarcoom, die ik snel weer vergeet. ‘Ik heb overlegd met mijn collega’s in Groningen en ons voorstel is in ieder geval om vrijdag al een volledige botscan te maken, op die manier sluiten we uitzaaïngen in andere delen van je skelet uit.’

Bij het afscheid wenst hij ons veel sterkte.

‘Jullie zullen het nodig hebben, jullie gaan een zware tijd tegemoet.’ Zonder dat hij of wij al wisten of ik kanker had, zag hij al wel dat de tumor ontzettend groot was. Wanneer we de dag daarna bij de afdeling Kinderoncologie in Groningen zijn en voor de eerste keer zelf de scans zien, snap ik

de uitspraak van dokter Ten Berge voor het eerst. Of de tumor nu goed- of kwaadaardig is, hij is gigantisch: zo groot als een forse mannavuist. In mijn longgebied groeit hij al richting mijn luchtpijp. Hoewel de tumor is begonnen vanuit mijn vierde rib, zit hij ook al aan mijn derde en vijfde rib vast.

Sinds mijn eerste levensjaar zijn mijn ouders al uit elkaar. Toch heb ik een jeugd gehad vol verbondenheid. Mijn vader en moeder hebben onderling goed contact. Vanaf mijn vierde jaar hadden zowel mijn vader als mijn moeder nieuwe partners, met wie ik het heel goed kon vinden.

Mijn vader is nog altijd met deze partner. Mama's vriend overleed ongeveer tien jaar geleden en sindsdien is ze single. Ik heb altijd vooral bij mama gewoond en in het weekend was ik dan altijd bij papa te vinden.

Mijn drie broers en ik verbinden mijn ouders in hun bestaan. Op momenten dat er iets is met mij of mijn broers, valt het verleden weg en blijkt hoe sterk onze band is: we hebben tenslotte maar één vader en één moeder. In ons gezin van vier ben ik het nakomertje. Daan is de oudste, daarna komt Jim. Zij schelen een jaar. Tussen Jim en Joep, mijn jongste broer, zit twee jaar. Daan en ik schelen tien jaar. Het heeft altijd bijzonder goed gevoeld het nakomertje én het enige meisje te zijn. Ik voel me gesterkt door de mannen in mijn leven.

Daan is degene bij wie ik altijd terecht kan als ik met mijn gevoelens in de knoop zit. Hij is vredelievend en werkt bij een bank. Voordat ik ziek werd, nam hij daar ontslag, omdat hij geen voldoening meer vond in alle abstracte cijfertjes en financiën die hij moest bekijken. Hij vloog naar India en deed daar vrijwilligerswerk. Hij kreeg zo'n band

met de Indiase mensen van het project, dat hij en zij nu spreken over een familieband. Daan zou net weer naar India vertrekken, maar heeft door de medische molen waarin ik zit zijn tickets gecancelld. Zolang het allemaal duurt, woont hij weer bij mij en mama, tot mijn situatie duidelijk is en hij een andere woonplek heeft gevonden.

Jim is mijn mooiste broer, hij is een vrouwenman en trekt overal de aandacht. Als ik hem gedag zoen, wanneer hij mij opzoekt in het ziekenhuis of waar dan ook, zie ik de mensen kijken. Jim is gespierd, lang en slank. Hij heeft een mooie kaaklijn en zijn gespierde figuur komt bijzonder goed uit in één van de spijkerbroeken en de vele shirtjes die hij draagt. Op zulke momenten doe ik net of ik al die mensen niet zie staren naar zo'n lange, knappe man met een jongere vrouw en ik zoen hem nogmaals voordat ik hem gedag zwaai. Jim is militair.

Ook Joep is beroepsmilitair, en nadat hij voor de eerste keer terugkwam van een uitzending naar Afghanistan, is hij gaan samenwonen met zijn vriendin. Dat is inmiddels alweer een tijdje geleden en ze wonen nog steeds gelukkig samen. Dat past bij Joep: niet te moeilijk doen, liefde is liefde – niet moeilijker, niet makkelijker. Zo denkt Joep erover. Joep is oneindig sterk, zowel lichamelijk als geestelijk. Binnenkort zal Joep weer vertrekken op de VN-vredesmissie naar Afghanistan. Elke dag berichten we elkaar even over onze dag, of over dat de zon vandaag schijnt. Het voelt rijk zo'n familie te hebben, te weten dat we elkaar altijd kunnen bellen, maar dat tegelijk ieder een eigen leven leidt.

Ik weet dat het niet goed zit met de tumor, omdat ik binnen een week alle mogelijke onderzoeken onderga die er zijn. Toch heb ik hoop, omdat de gigantische tumor niet per se kwaadaardig hoeft te zijn. Op vrijdag ben ik na de

botscan moe van alle indrukken en emoties. Ik ben blij dat artsen ook weekend hebben en dat de onderzoeken in ieder geval voor mij pas na het weekend op dinsdag doorgaan. Omdat nog niet zeker is of de tumor goed- of kwaadaardig is, stelt dokter Veenstra, de arts die misschien mijn oncoloog gaat worden, voor om een punctie te doen.

De punctie een week later is mijn eerste 'echte' medische ervaring. Deze bracht me meteen een inzicht waar ik profijt van zou hebben voor de rest van mijn ziekteperiode, dan wel mijn verdere leven. Mama, ik en Daan gingen op weg naar Groningen, waar een arts een biopt uit mijn tumor zou nemen. Ik zou een roesje toegediend krijgen. Ik weet niet hoe ik het precies van tevoren had bedacht, maar op het moment dat ik en niet ook mama en Daan voor de punctie op de operatietafel moest gaan liggen, was dat een schok. Waar waren ze toen ik een infuus kreeg? Waar waren ze toen ik in slaap werd gebracht? Het lijkt achteraf vanzelfsprekend, maar toen ik daar alleen op de operatietafel lag, voelde ik dat ik mijn weg grotendeels alleen zou moeten gaan. Dat wist ik onbewust al wel, maar toch was het op dat moment een belangrijk inzicht. Ik zou de medische weg alleen moeten aangaan – en ook mijn verdere leven.

De ene verandering volgde op de andere. Iedere dag was anders dan de dag ervoor, omdat er steeds meer bekend werd over de mogelijke kanker in mijn lichaam. Alles speelde zich in sneltreinvaart af. Dit vroeg om een flexibele instelling ten aanzien van wat er gebeurde. Zonder veel moeite was ik dan ook flexibel, ik kon niet anders. We balanceerden in die weken tussen hoop en wanhoop, tussen acceptatie en verdriet. Tussen heden en toekomst.

Tussen gezond en ziek zijn. Tussen eindeloze tijd en seconden. Moedeloos werd ik van al het wachten. Ik voelde

me ook machteloos. Waar was de controle over mijn leven gebleven?

Ik werd in de week na mijn punctie, maar vóór de uitslag over of ik wel of niet kanker zou hebben, vaak 's ochtends vroeg wakker. Tussen ontwaken en wakker zijn ziet de wereld er voor een korte tijd heel overzichtelijk uit. Als een heerlijke wereld waarin de dagelijkse dingetjes verdwenen lijken en je wenst dat je eeuwig op de tussengrens mag leven. Even voelde ik geen verdriet van mijn omgeving, of moeilijkheden over een te nemen beslissing. Maar het moment van ontwaken kwam snel. 's Ochtends vroeg werd ik wakker, leefde ik, was ik Laura, maar toch – ik droomde. De hele week zat ik in een sneltrein die te hard ging. Soms ging de week weer veel te langzaam, omdat je het leven en het pad uit handen moet geven. Dan hoopte ik met alle macht dat ik heel snel te weten zou komen waar ik aan toe was.

In deze week leerde ik voor het eerst dat ik me moest overgeven. De uitslag liet namelijk lang op zich wachten, de regie moest uit handen worden gegeven. 'Het maakt me niet meer uit wat ik te horen krijg, als hij maar belt,' zei ik 's avonds tegen Daan. 'Liever slecht nieuws dan geen nieuws. Ik ben slecht in onzekerheid en kan pas iets accepteren als ik weet wat ik precies moet accepteren.'

In die eerste weken viel er nog niet zoveel concreets te zeggen over mijn situatie. Ik had tenslotte de uitslag van de punctie nog niet. Hoewel er al een bepaalde sluier over lag, leende de tussenliggende tijd zich voor genieten en goede gesprekken. Ik voerde lange gesprekken met mijn ouders. Voor mijn ouders was de angst die zij voelden tweeledig. Enerzijds was er de angst dat zij mij moesten missen, anderzijds de angst dat ik pijn moest lijden. Ouders willen hun kinderen graag zien opgroeien zonder al te veel kleerscheu-

ren. Iets wat naar mijn mening een paradox is. Volgens mij groei je juist tijdens de moeilijkste momenten. Tijdens de diepste dalen van het zijn, komen de mooiste levenslessen voorbij. Angst was niet iets wat ik voelde, maar ik begreep dat het een heftige emotie voor hen moest zijn.

‘Ik wil zo graag dit stukje van je overnemen, Lau,’ zei papa op een middag.

Ik schrok ervan. ‘Alsjeblieft niet, dat wil ik je niet aandoen. En zo werkt het toch niet?’

‘Nee, dat weet ik ook wel. Dat het zo niet werkt. Maar ik snap niet waarom jij dit moet krijgen. Waarom ik niet en jij wel?’ Het gesprek werd volledig hypothetisch.

‘Papa, daarmee doe je jezelf tekort. Pas op met wat je wenst. Verzoek de goden niet om mij te sparen in ruil voor jou. Daarnaast weet ik dat ik hiervan zal groeien. Deze ziekte zal me iets brengen. We kunnen nog niet alles overzien, maar het komt goed.’

In de tijd van het wachten op de uitslag zit ik op school. Ik volg mijn vakken en voel me een vreemde in het klaslokaal. De eerste periode na de zomervakantie is er een van je agenda invullen, toetsroosters overnemen en de syllabi doornemen om te bekijken wat het komende schooljaar in petto heeft. Normaal zat ik op zulke momenten driftig alle geschreven informatie van het bord over te nemen in mijn schriften en agenda. Sinds ik op de middelbare school zit, ben ik een leergierige leerling die alles wil weten, maar dat was toen anders. Wanneer ik bij maatschappijleer naast Dorien zit en zowel oplet als bijpraat, dwalen mijn gedachten af naar de droom die ik had. Ik had nooit meer stilgestaan bij mijn droom in juni, maar opeens heb ik het gevoel dat ik word ingehaald door de tijd. Dit moment in mijn leven heb ik al gezien. Ik herinner me de droom die ik een paar maan-

den geleden had. Ik had die droom voordat ik ook maar een verdikking onder mijn oksels voelde. Natuurlijk was de tumor toen al aanwezig in mijn lichaam, maar ik had daar nog geen weet van.

‘Do,’ fluister ik, ‘wil je met mij mee naar de kapper binnenkort?’

‘Waarom dan?’ Ze kijkt me met grote ogen aan.

‘Voor ik kaal word, wil ik nog een keertje mijn haar kort laten knippen.’ Er valt even een stilte. ‘Als het er toch af gaat, kan ik maar beter een leuk kapsel hebben gehad,’ probeer ik humorvol te zeggen.

‘Nee Lau,’ fluistert ze terug, ‘je krijgt geen kanker, echt niet, het komt goed.’

‘Natuurlijk, maar wil je als het toch gebeurt met mij mee naar de kapper?’

‘We kijken dan wel, oké?’